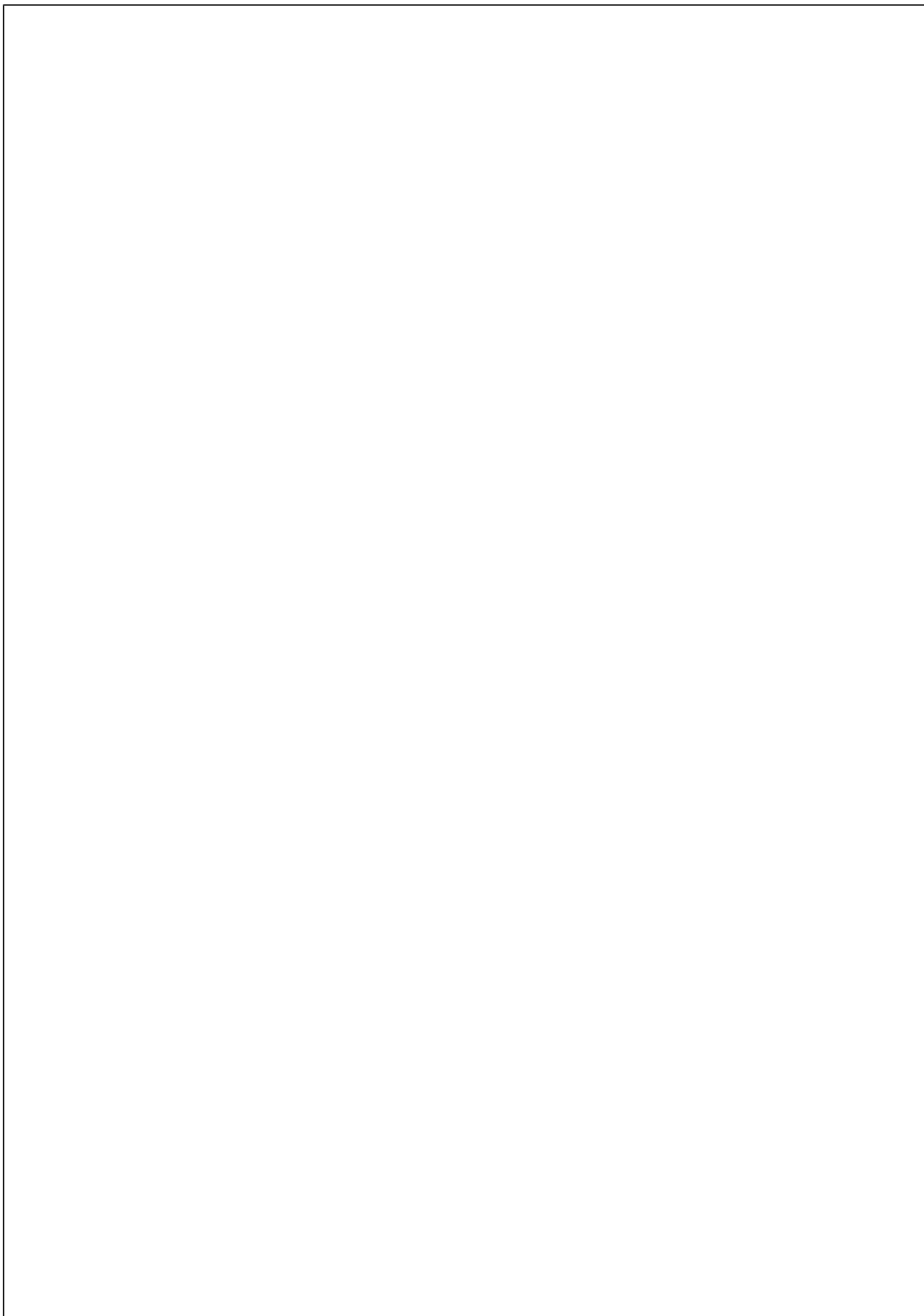

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/218994,80-rocznica-smierci-Genowefy-Krocze-Lotte.html>
28.02.2026, 00:14

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”

14 maja 2025 r. w Przyszowej (pow. limanowski) odbyły się uroczystości upamiętniające, związaną z konspiracją ludową, Genowefę Kroczek „Lotte”. Uczestniczył w nich dr hab. Filip Musiał, dyrektor Oddziału IPN w Krakowie.

14.05.2025

Po mszy świętej w kościele św. Mikołaja Biskupa zebrani przeszli na cmentarz parafialny, gdzie znajduje się grób wojenny Genowefy Kroczek „Lotte”. Pięć lat temu odsłonięto tam pomnik nagrobny, ufundowany przez krakowski oddział IPN.

- Spotykamy się przy grobie Genowefy Kroczek „Lotte”, aby wspomnieć tysiące osób, które tak jak ona urodziły się II Rzeczypospolitej, w niej wzrastały w przekonaniu, że należy ją wzmacniać, dbać o lokalną społeczność, że należy być aktywnym w swojej wsi, w swoim regionie, bo dzięki temu budujemy potęgę niepodległej II Rzeczypospolitej – powiedział w swoim wystąpieniu dr Musiał. – I podobnie jak to całe pokolenie Genowefa Kroczek „Lotte”, po agresji niemieckiej z 1 września i sowieckiej z 17 września 1939 r. nie potrafiła pozostać bezczynna. Zaangażowała się w działalność konspiracyjną, realizując cel swego życia – służyć innym i lokalnej społeczności. [...] Nie tak dawno świat obchodził uroczystości związane z 80. rocznicą kapitulacji III Rzeszy. My oddajemy hołd bohaterce polskiej niepodległości, która została zamordowana już po tej kapitulacji. [...] To co było końcem wojny dla świata zachodniego, nie było końcem dla Europy Środkowowschodniej. Dla nas wojna skończyła się 1989 r.

Głos zabrał także Bogdan Łuczkowski, wójt gminy Łukowica, w granicach której leży Przyszowa. Na zakończenie uroczystości w miejscowej bibliotece wykład o bohaterce wygłosił dr Dawid Golik z krakowskiego oddziału IPN, a dr Marcin Chorążki (Fundacja im. Zofii i Jana Włodków) opowiedział o ziemiańskiej rodzinie Żuk-Skarszewskich z Przyszowej.

Genowefa Kroczek „Lotte” (1919-1945)

Nazywana jest limanowską „Inką”. W latach 30. XX wieku była związana z ruchem ludowym. Należała do Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”. Jej marzenia o pracy pielęgniarki przerwał wybuch wojny. W 1941 r. zaczęła działać w konspiracyjnych strukturach Stronnictwa Ludowego „Roch”, przyjmując pseudonim „Lotte”. Została członkinią Powiatowego Kierownictwa Ludowego Związku Kobiet, stając na czele Zielonego Krzyża (służby sanitarnej ludowców) na terenie przedwojennego powiatu limanowskiego. Była sanitariuszką oddziału Ludowej Straży Bezpieczeństwa, dowodzonego przez Wojciecha Dębskiego „Bicza”.

Tak jak reszta oddziału w styczniu 1945 r. ujawniła się przed nowymi władzami. Kilka miesięcy później została aresztowana przez UB. Bezpieka chciała w ten sposób dotrzeć do jej narzeczonego, Teofila Górki ps. „Dywan”, ukrywającego się dowódcy konspiracyjnego oddziału. 9 maja 1945 r. grupie „Dywana” udało się oswobodzić z limanowskiego aresztu PUBP kilkanaście osób związanych z podziemiem, w tym Genowefę Kroczek.

14 maja 1945 r. obława UB natrafiła na ukrywających się partyzantów. Podczas walki Kroczkówna została ranna. Strzałem w głowę dobił ją Tadeusz Lecyń, dawny towarzysz z oddziału „Bicza”,

który przeszedł na stronę komunistów. Tego samego roku partyzanci poakowskiego podziemia wykonali na Lecyniu wyrok śmierci.

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

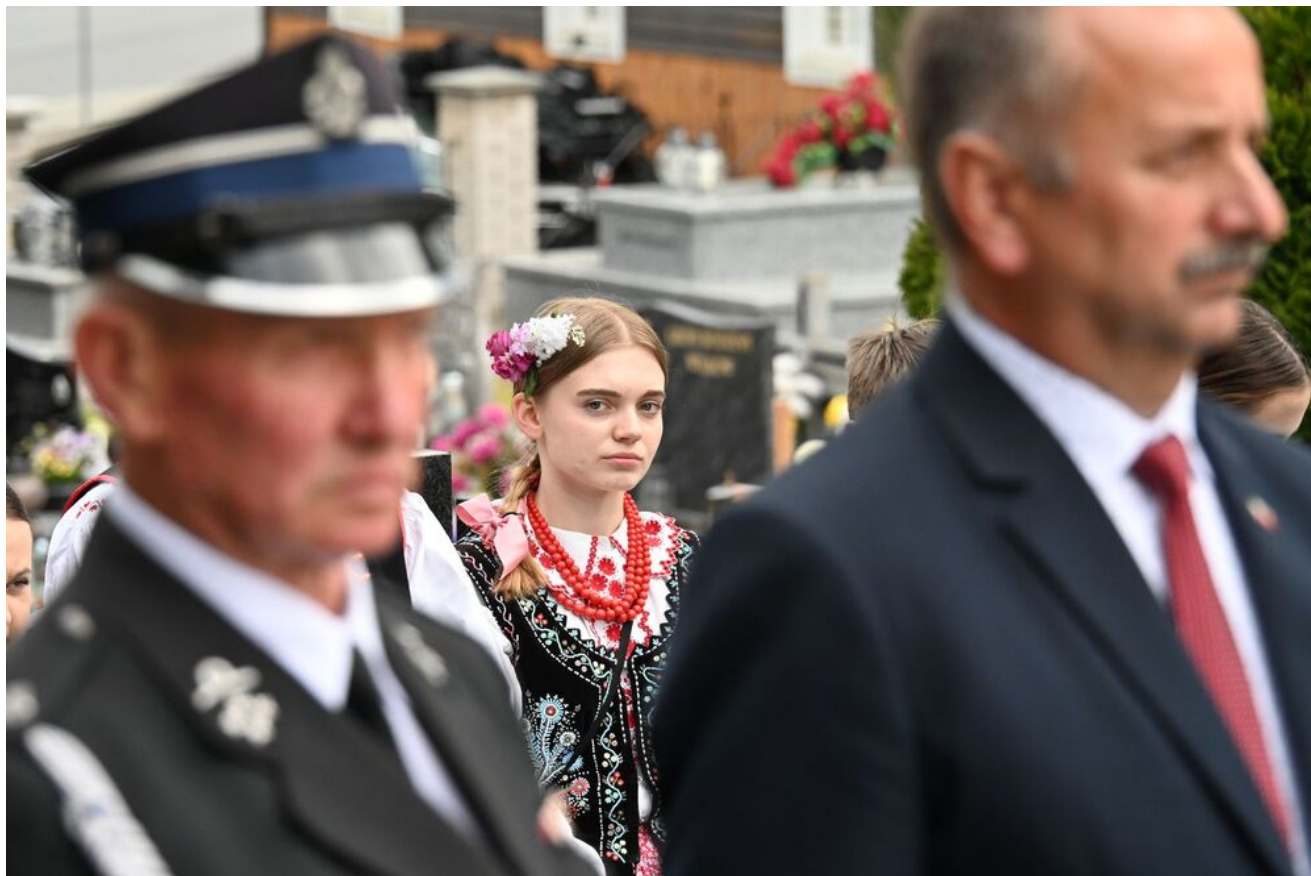
80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

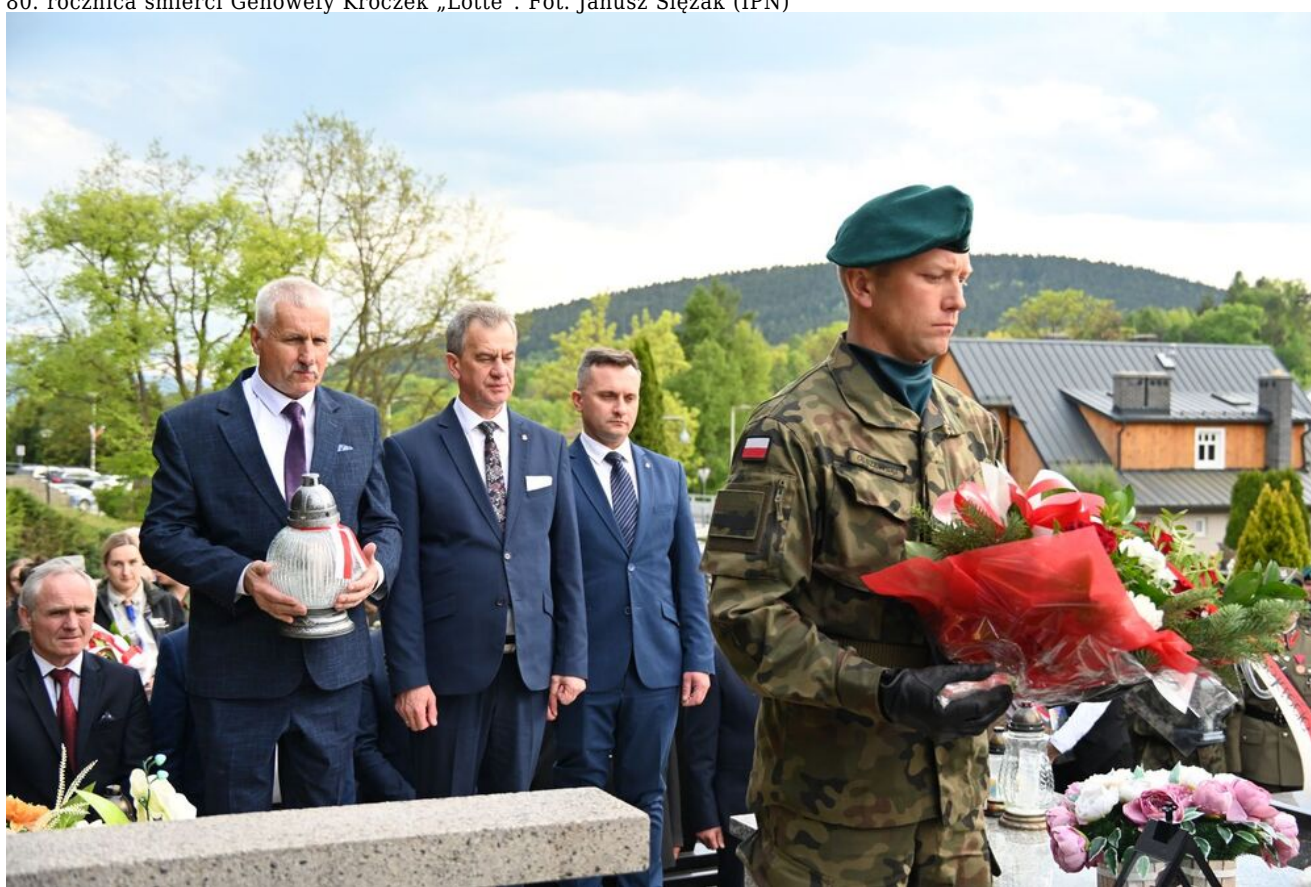
80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

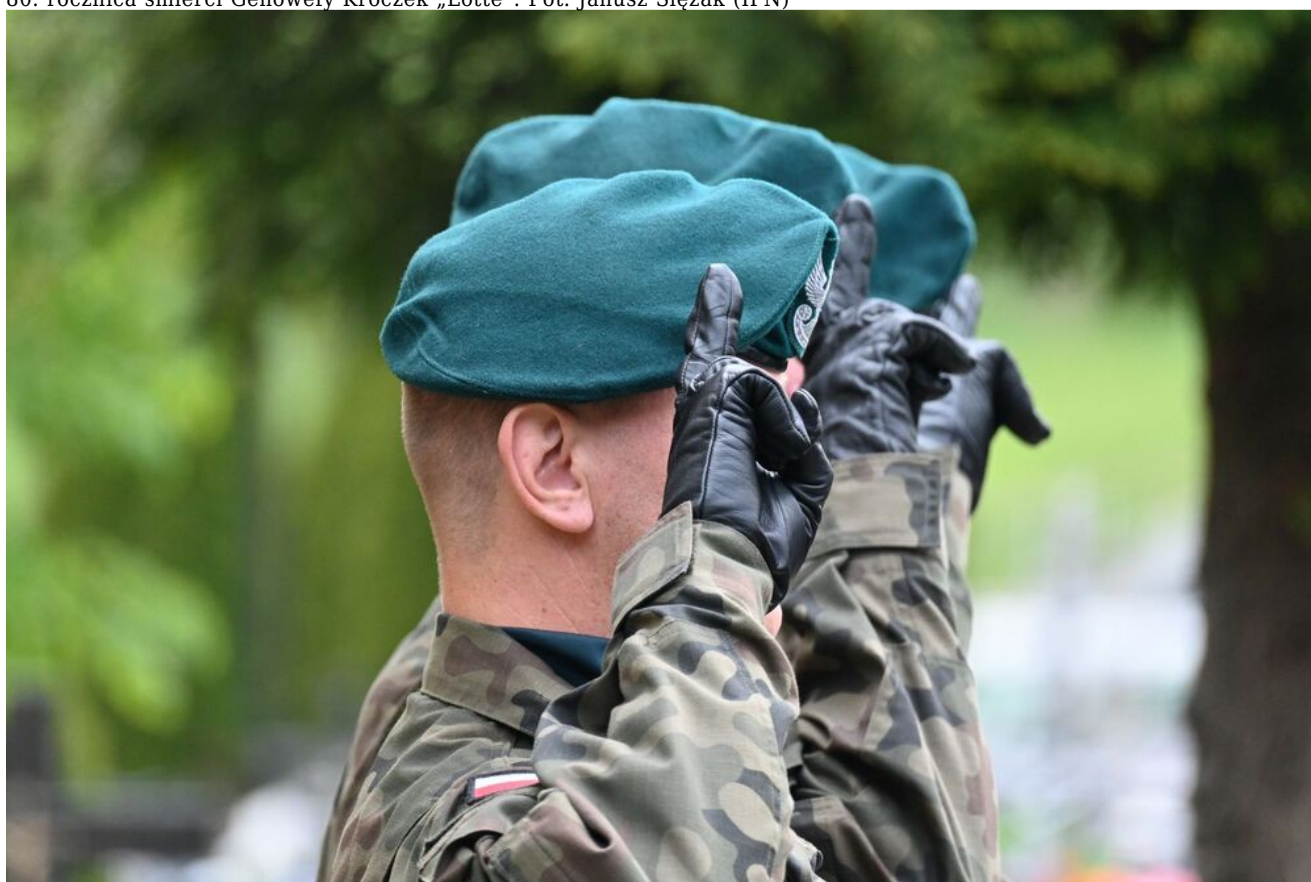
80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

80. rocznica śmierci Genowefy Kroczek „Lotte”. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Przyszowa

Kraków

Ruch ludowy, Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa

Upamiętnienie